

Danmarks Akkrediterings-
institution
Bredgade 38
1260 København K
Att. Diana Ismail

Danske Professionshøjskoler
Ny Vestergade 17 st. tv.
1471 København K
Tel. 3338 2200
uc-dk@uc-dk.dk
danskeprofessionshøjskoler.dk

Høringssvar over udkast til vejledning om institutionsakkreditering

Danske Professionshøjskoler takker for indkaldelsen til høring over udkast til vejledning om institutionsakkreditering.

Danske Professionshøjskoler finder, at der er gode takter i den nye vejledning, og at det er et godt tiltag, at Akkrediteringsinstitutionen har ekspliciteret sine forventninger i vejledningen.

Danske Professionshøjskoler finder det positivt, at Akkrediteringsinstitutionen har haft en involverende proces omkring udviklingen af vejledningen samt har forholdt sig til inputtene fra evalueringen af første runde af institutionsakkreditering, som blev gennemført i efteråret 2018.

Bemærkningerne til den nye akkrediteringsbekendtgørelse, som fremgår af henvendelsen til Styrelsen for Forskning og Uddannelse og Danmarks Akkrediteringsinstitution i maj 2019, gør sig stadig gældende. Danske Professionshøjskoler's høringssvar til udkast til vejledning om institutionsakkreditering skal læses med forbehold for ændringer i bekendtgørelsen.

Danske Professionshøjskoler har nedenstående betragtninger til vejledningen.

Forløbet af Akkrediteringsprocessen

Danske Professionshøjskoler finder, at det er et godt initiativ at flytte mere vægt over på den indledende fase, så både institution, Akkrediteringsinstitution og akkrediteringspanelet er godt forberedt til panelets besøg på institutionen.

For Danske Professionshøjskoler er det afgørende, at den samlede akkrediteringsproces ikke forlænges, da udviklingsarbejdet oftest indstilles i den periode, institutionsakkrediteringen pågår. Danske Professionshøjskoler henstiller til, at Akkrediteringsinstitutionen ser på, om den grundige forberedelse indledningsvist og den ændrede proces for indsendelse af supplerende dokumentation efter andet besøg kan gøre, at Akkrediteringsinstitutionen kan forkorte den periode, som er afsat til at skrive akkrediteringsrapporten.

Danske Professionshøjskoler vil desuden henstille til, at det i vejledningen bliver tydeliggjort, hvordan der skelnes mellem store og små institutioner, så det er tydeligt for institutionerne, hvad de skal forvente i forhold til fx omfanget af systembeskrivelsen, tidsrammen for panelets besøg eller omfanget af audit trails.

Genstand for institutionsakkreditering

Danske Professionshøjskoler finder, at det bør præciseres i vejledningen, at genstandsfeltet for institutionsakkrediteringen er samspillet mellem det nedskrevne kvalitetssikringssystem (systembeskrivelsen, institutionernes kvalitetspolitikker mv.) og praksis for kvalitetssikringsarbejdet.

Det fremstår uklart, hvordan sammenhængen er, når der indledningsvist i vejledningen står, at der i anden runde vil være fokus på, hvordan kvalitetssikringsarbejdet fungerer i praksis, og ikke - som i første runde - fokus på institutionernes nedskrevne procedurer (side 5), samtidigt med, at dialogen på første besøg har afsæt i institutionsrapporten, der blandt andet indeholder en systembeskrivelse af institutionens kvalitetssikringsarbejde (det nedskrevne kvalitetssikringssystem).

Dokumentation

Det er positivt, at Akkrediteringsinstitutionen lægger op til at begrænse mængden af dokumentation, særligt i forbindelse med audit trails. Ligeledes er det positivt, at akkrediteringspanelet som udgangspunkt ikke efterspørger dokumentation, der går længere end et år tilbage, med undtagelse af institutionernes interne afrapporteringer.

Det er afgørende for professionshøjskolerne, at de ikke skal bruge unødige ressourcer på at udarbejde materiale til brug for akkrediteringsprocessen. Danske Professionshøjskoler henstiller til, at Akkrediteringsinstitutionen gennemser vejledningen med det for øje. Der kan blive tale om et unødigt ressourceforbrug, hvis institutionerne skal tilrette eksisterende materiale grundet begrænsninger på sideantallet. Ligeledes ligger der en væsentlig opgave i at dokumentere ændringer i kvalitetssikringssystemet over en seksårig periode, med henblik på at kunne redegøre for disse på det indledende møde. Danske Professionshøjskoler anbefaler, at det indledende møde sætter fokus på forståelsen af det aktuelle kvalitetssikringssystem og praksis, så institutionerne ikke skal redegøre for ændringer seks år tilbage.

Kriterium I: Inddragelse af eksterne eksperter i evalueringen af uddannelsesudbud

Danske Professionshøjskoler bakker op om, at det i vejledningen side 18 fremgår, at en *“evalueringssproces kan også tilrettelægges samlet for beslægtede uddannelser”*.

Det fremgår af vejledningen, at evalueringerne skal indeholde vurdering af det enkelte uddannelsesudbud. Danske Professionshøjskoler er enige i, at det bør være et krav, at der altid indgår udbudsspecifikke data og nøgletal i evalueringerne. Ekspertpanelet bør dog have mulighed for at fokusere på væsentlige tematikker, som går på tværs af udbuddene, og der bør derfor ikke være krav om, at der nødvendigvis er udbudsspecifikke bemærkninger i rapporterne, hvis ekspertpanelet ikke har fundet det relevant. På den baggrund foreslås det, at vejledningen justeres til følgende tekst, hvor forslaget til ændring er understreget: *“En evalueringssproces kan også tilrettelægges samlet for beslægtede uddannelser og kan have fokus på fællestræk, dog sådan at der altid indgår data om det enkelte uddannelsesudbud.”*

Ovenstående præcisering vil være i overensstemmelse med den tankegang, der ligger bag, når det af vejledningen allerede fremgår, at nationale, internationale eller tværinstitutionelle evalueringer

eller nationale reformer helt eller delvist kan træde i stedet for en uddannelsesevaluering. Det skyldes, at disse evalueringer netop har fokus på fællestræk mellem beslægtede uddannelser eller flere udbud af samme uddannelse.

Kriterium I: Regelmæssige vurderinger fra institutionens omverden

Af vejledningen fremgår følgende om den systematiske brug af vurderinger fra censorerne (side 20 nederst): *“Vurderinger fra censorerne kan blandt andet omfatte niveau, indhold, tilrettelæggelse af uddannelsen, om prøverne er velegnede til at udprøve målene og udviklingen i omverdenen, jf. regelgrundlaget for uddannelsestypen. Det kan være en del af overvejelsen om organisering af arbejdet, om det er via kontakt til de enkelte censorer, udvalgte grupper eller formandskaberne for korpserne.”*

Det bemærkes hertil, at der er meget store forskelle på, hvordan censorerne afrapporterer, ligesom der er meget store forskelle i omfanget af de tilbagemeldinger, der gives, og i kvaliteten af dem. Herunder er der eksempelvis stor forskel på, om censorerne giver udbudsspecifikke bemærkninger i årsrapporter m.v., og hvilke områder, der gives feedback på. Dette er et problem i forhold til institutionernes muligheder for at bruge vurderinger fra censorerne i kvalitetsarbejdet.

Danske Professionshøjskoler opfordrer derfor til, at Uddannelses- og Forskningsministeriet, Akkrediteringsinstitutionen og uddannelsesinstitutionerne får set på mulighederne for at indføre forbedringer på dette område. Der bør ligeledes tages hensyn hertil under institutionsakkrediteringerne, så en ikke-optimal national praksis i forhold til censorernes tilbagemeldinger ikke bliver et problem for den enkelte institution.

For en god ordens skyld skal ovenstående ikke ses som en kritik af censorernes arbejde, men derimod som et ønske om at sikre klarere forventninger og rammer for, hvordan censorerne giver deres tilbagemeldinger.

Kriterium II: Videngrundlag

Det fremgår af Akkrediteringsinstitutionens forventninger til de faglige miljøer på de professions- og erhvervsrettede samt videregående maritime uddannelser på side 23, at *“institutionen har en velovervejet og systematisk praksis for, at underviserne løbende holder sig opdateret med ny viden inden for de områder, de underviser i, enten via eksterne videnkilder og eksternt samarbejde eller via institutionens egen forsknings- og udviklingsaktivitet.”*

Det fremgår ikke tydeligt af ovenstående, at viden ikke kun omfatter *“ny viden inden for de områder, de undervises i”* men også omfatter aktuel viden og viden om, hvordan der arbejdes i praksis. Dertil kommer, at underviserens praksisviden ikke kun stammer fra eksternt samarbejde og forsknings- og udviklingsaktiviteter, men også kan stamme fra andre kilder, fx fra underviserens egne praksiserfaringer, og at institutionerne derved også kan styrke videngrundlaget via rekruttering af undervisere med disse erfaringer. Det foreslås derfor, at vejledningen justeres, så forventningerne til videngrundlaget i højere grad omfatter viden fra praksis på de professions- og erhvervsrettede samt videregående maritime uddannelser.

Hvad angår de studerendes kontakt til videngrundlaget på de professions- og erhvervsrettede samt videregående maritime uddannelser fremgår det på side 25, at det forventes at: *”institutionen har en systematisk praksis for, at de studerende løbende i uddannelsesforløbet møder videngrundlaget gennem undervisningen m.v., hvor opdateret og relevant praksisviden samt forsknings- og udviklingsviden formidles.”*

Under de vejledende bemærkninger fremgår det yderligere, at: *”Underviseres formidling af relevant praksis- samt forsknings- og udviklingsviden til de studerende kan eksempelvis ske ved at inddrage relevant ny litteratur og inddrage cases i undervisningen og øvrige studieaktiviteter. Kontakten til videngrundlag kan evt. suppleres af virksomhedsbesøg, studieture og inddragelse af eksterne gæsteundervisere, fx aftagere og forskere...”*

Det bemærkes hertil, at praktikforløb ikke nævnes. Praktikken er en af de primære kilder til, at de studerende direkte møder videngrundlaget på de professions- og erhvervsrettede samt videregående maritime uddannelser. Det foreslås derfor, at det tilføjes og fremhæves i vejledningen, at de studerendes praktik også er en del af kontakten til videngrundlaget.

Kriterium III: Pædagogisk og didaktisk kvalitet

Vejledningen indfører et nyt krav med forventningen om, at *”institutionen systematisk sikrer pædagogisk og didaktisk kvalitet i tilrettelæggelsen og gennemførelsen så den understøtter læringen”* (side 29).

Derudover fremgår det, at: *”For alle typer uddannelser gælder det, at sikring af tilrettelæggelse og gennemførelse indebærer, at der er en systematik for, hvordan uddannelsesudbuddets undervisning, øvrige studieaktiviteter og prøver bliver planlagt og at planerne gennemføres i praksis. Planer for studieaktiviteter kan fx være i form af semester-, modul-, lektionsplaner eller lignende. Systematikken for planlægning og gennemførelse skal understøtte, at de studerende opnår læringsmålene, og at det sker inden for normeret tid, jf. også bemærkningerne om studentercentreret læring.”* (side 30).

Danske Professionshøjskoler ser grundet nedenstående med stor bekymring på, at kvalitetsarbejdet nu skal baseres på en fælles systematik for pædagogisk og didaktisk tilrettelæggelse:

- Der er på uddannelsesinstitutionerne en værdifuld tradition for, at det er de faglige miljøer, der planlægger den pædagogiske og didaktiske tilgang, hvorefter kvalitets sikrings systemet har fokus på at sikre, at de studerende opnår deres læringsudbytte. Dvs. sikringen af fagligt indhold, pædagogisk og didaktisk kvalitet, tilrettelæggelse m.m. bør være baseret på vurdering af outcome af undervisningen, hvilket måles via de nøgletal, der allerede indgår i og lægges vægt på under institutionsakkreditering.
- Kravene fremgår ikke direkte af kriterierne, men udledes ud fra en vidtgående tolkning af, at sikring af kvaliteten af undervisning kan indeholde alle aspekter ved uddannelsens planlægning og gennemførelse.
- Formuleringerne om nye krav på dette område er uventede og har ikke været en del af drøftelserne om behovet for forbedringer i anden runde af institutionsakkrediteringerne. Herunder er det os ikke bekendt, at der har været indikationer fra tidligere akkrediteringsvurderinger på, at det er et område der særligt er behov for at fokusere på.
- Tværtimod har drøftelserne fokuseret på, at der er behov for forenkling – ikke på, at der stilles nye krav til dokumentation af pædagogik og didaktik.

- Det er uklart, hvor omfattende disse krav vil være. I forhold til andre dele af vejledningen er kravene på dette område langt mindre konkretiserede.

På baggrund af ovenstående, er det afgørende for Danske Professionshøjskoler, at kravene til kvalitetssikring af de enkelte uddannelseselementer ikke ændres fra den hidtidige praksis, og at krav, om, at kvalitetssikringen skal omfatte pædagogik og didaktik, semester, modul, lektionsplaner m.v., udgår af vejledningen.

Vejledningen indfører yderligere et nyt krav om, at *"institutionen har forholdt sig til og prioriteret, hvordan der arbejdes med at understøtte den valgte tilgang til studentercentreret læring og kvalitetssikrer de aktiviteter, det handler om"* (side 29).

Derudover fremgår det, at: *"Når forventningerne nævner, at institutionen skal have prioriteret og valgt sin tilgang til studentercentreret læring, betyder det, at institutionen skal have valgt at arbejde systematisk med studentercentreret læring."* (side 30).

Danske Professionshøjskoler anerkender, at studentercentreret læring er et nyt krav i de europæiske standarder (ESG), men forholder sig kritiske over for, at studentercentreret læring får en så central rolle i vejledningen. Det er problematisk, at selvejende institutionerne pålægges en implementering af en specifik didaktisk, pædagogisk og organisatorisk metodik. Det bør overlades til den enkelte institution at udfolde begrebet studentercentreret læring i institutionens egen pædagogiske kontekst.

Afrunding

Danske Professionshøjskoler indgår gerne i en dialog, hvis Akkrediteringsinstitutionen har behov for at få uddybet høringsvaret. Vi ser frem til at følge arbejdet med implementeringen af den nye vejledning til institutionsakkreditering version 2.0., og indgår også gerne fremadrettet i dialog ifm. kvalitetsarbejdet, og hvordan vi sikrer os uddannelser af høj kvalitet og relevans til gavn for vores studerende og de professioner, de skal ud at virke i.

Med venlig hilsen

Stefan Hermann
Formand
Danske Professionshøjskoler

Inge Friis Svendsen
Direktør
Danske Professionshøjskoler